

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Włodzimierz Goriszowski

Author: Edyta Kosik

Citation style: Kosik Edyta. (2018). Włodzimierz Goriszowski. W: M. Kycler, D. Pawelec, B. Warzáchowska (red.), "Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w pięćdziesięciolecie istnienia" (S. 386-392). Katowice : Oficyna Wydawnicza Wacław Walasek

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Włodzimierz Goriszowski

Źródło: Archiwum „Gazety Uniwersyteckiej UŚ”.

Włodzimierz Goriszowski urodził się 16 sierpnia 1928 roku w Łodzi w rodzinie nauczycielskiej. Tam, w 1939 roku ukończył szkołę podstawową. W okresie okupacji uczęszczał do 2-letniej Szkoły Handlowej. Po wojnie – w 1946 roku ukończył szkołę średnią – gimnazjum i liceum w Częstochowie. W roku 1952 uzyskał dyplom nauczyciela historii w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. Jedenaście lat później obronił dyplom magistra pedagogiki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Katowicach. Tematem jego pracy pisanej pod opieką prof. dr Jana Zborowskiego było czytelnictwo literatury popularnonaukowej wśród uczniów szkół podstawowych. W roku 1963 rozpoczął seminarium doktoranckie pod kierunkiem doc. Jana Bohuckiego. Zajmował się problemem wpływu czytelnictwa literatury popularnonaukowej na strukturę wiedzy czytelnika i osiągnięte przez niego wyniki nauczania. Po obronie pracy doktorskiej pt. *Czynniki kształtujące zainteresowania czytelnicze młodzieży literaturą naukową w aspekcie dydaktycznym*, 18 grudnia 1968 roku został mu nadany stopień doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie Śląskim.

W latach 1955–1959 prowadził prace badawcze na temat organizacji procesu czytelnictwa w szkole i pracy pedagogicznej bibliotek szkolnych. W latach 1960–1969 zajmował się pracami pedagogicznymi w obrębie pedagogiki bibliotekoznawczej, związanymi z zainteresowaniami czytelniczymi młodzieży literaturą popularnonaukową w aspekcie pedagogicznym, recepcją literatury sensacyjno-kryminalnej, technicznej i światopoglądowej. 21 lutego 1972 roku na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu obronił pracę habilitacyjną pt. *Pedagogiczna funkcja książki i czytelnictwa* uzyskując tytuł doktora habilitowanego w zakresie pedagogiki. Prowadził także badania na temat roli książki, czytelnictwa i bibliotek w wychowaniu dzieci i młodzieży. Jest au-

torem systemu pracy bibliotek szkolnych wdrażanego w latach 1960–1967 oraz koncepcji organizacji procesu czytelnictwa, która została zastosowana w pracy wielu bibliotek szkolnych w Polsce i za granicą w latach 1968–1971. W roku 1990 został mu nadany tytuł profesora nadzwyczajnego na Uniwersytecie Śląskim.

Pracował na wielu stanowiskach: był nauczycielem w szkole podstawowej, kierownikiem szkoły, dyrektorem szkoły dla pracujących w Częstochowie, wykładowcą w Studium Nauczycielskim w Częstochowie. W Wyższej Szkole Pedagogicznej w Katowicach (1963–1968) prowadził m.in. wykłady z metodyki bibliotekoznawstwa i nauki o czytelnictwie. W 1968 roku rozpoczął pracę na Uniwersytecie Śląskim – od października 1969 jako adiunkt w Katedrze Pedagogicznej w Zakładzie Pedagogiki. W latach 1974–1975 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego. W latach 1974–1985 był kierownikiem Zakładu Organizacji i Zarządzania Oświatą w Instytucie Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego (od X 1976 na wydziale Pedagogiki i Psychologii)¹. Zajmował także stanowisko prodziekana na Wydziale Nauk Społecznych, zastępcy dyrektora, a następnie dyrektora Instytutu Pedagogiki. Współpracował także z Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w Katowicach, gdzie prowadził wykłady z pedagogiki oraz seminaria magisterskie². Pracę na Uniwersytecie Śląskim zakończył w 1985 roku. W latach 1985–1991 był związany z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Kielcach.

Włodzimierz Goriszowski w roku 1989 związał się z Piotrkowem Trybunalskim. Tutaj podjął pracę w ówczesnym Wydziale Zamiejscowym kieleckiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej. W okresie od 1 września 1989 do 31 sierpnia 1990 roku pełnił funkcję Prorektora Wydziału Zamiejscowego w Piotrkowie Trybunalskim, WSP im. Jana Kochanowskiego w Kielcach (dalej: WZ WSP). Z dniem 1 listopada 1990 roku został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego WZ WSP, natomiast od 3 grudnia 1990 roku pełnił funkcję Dziekana WZ WSP. Z funkcji tej zrezygnował we wrześniu 1994 roku. Od 1 lutego 1992 roku do 31 sierpnia 1993 roku kierował Katedrą Pedagogiki i Metodologii Badań Pedagogicznych. W dniu 29 stycznia 1998 roku Rada WZ WSP wybrała profesora na zastępcę Prorektora ds. Nauki i Rozwoju Kadry na kadencję 1998–1999. W latach 1996–1999 powołany został na stanowisko Prorektora ds. Nauki na WZ WSP. Od 1 grudnia 1998 roku do 31 sierpnia 1999 roku zatrudniony był na etacie profesora nadzwyczajnego (w wymiarze 1/4 etatu) w Instytucie Nauk Pedagogicznych Filii w Piotrkowie Trybunalskim.

¹ Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego został utworzony w 1976 roku.

² M. KULIK: *Od Zakładu do Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2005, nr 4. <http://gazeta.us.edu.pl/node/242851> [dostęp: 12.12.2017].

Ponowne zatrudnienie na Uniwersytecie Śląskim uzyskał w latach 1990–1998 na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Cieszynie. Współpracował z wieloma uczelniami i instytucjami naukowymi, m.in. Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie oraz Komitetem Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, gdzie prowadził badania nad diagnozą i prognozą modelową zarządzania i organizacji szkolnictwem.

W okresie od 1 lipca 1977 do 31 sierpnia 1978 roku pełnił funkcję dyrektora Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego zastępując dr. Henryka Kota. Od 1 września 1978 roku na stanowisku dyrektora Biblioteki zastąpił go Antoni Molenda. W swoich pracach naukowych problematykę bibliotek szkół wyższych poruszał m.in. na łamach „Prac Pedagogicznych” (1973) w artykule *Profil biblioteki szkoły wyższej na tle potrzeb naukowo-dydaktycznych*. W tekście tym zaproponował m.in. schemat organizacji bibliotek w Uniwersytecie Śląskim oraz modyfikacje jakie powinna wprowadzić biblioteka szkoły wyższej, by zaspokoić potrzeby czytelników³.

Uhonorowany wieloma nagrodami, m.in. Złotą Odznaką ZNP, Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Był także wielokrotnie nagradzany za pracę naukową i dydaktyczną.

Zmarł 7 listopada 2010 roku w Warszawie. Spoczywa na cmentarzu w Piotrkowie Trybunalskim.

Zainteresowania zawodowe:

- pedagogika, oświata i wychowanie,
- wpływ literatury popularnonaukowej na dzieci i młodzież,
- biblioteki szkolne, koncepcje pracy bibliotek szkolnych,
- czytelnictwo literatury popularnonaukowej,
- kolekcjonowanie ekslibrisów, grafiki, malarstwa śląskiego, książek z zakresu historii, pedagogiki, psychologii i bibliotekoznawstwa.

Stanowiska:

- kierownik szkoły (1949–1952),
- dyrektor liceum dla pracujących w powiecie częstochowskim (1952–1953),
- podinspektor szkolny w Prezydium ZNP w Częstochowie (1953–1954),
- wizytator szkół i bibliotek w Kuratorium Okręgu Szkolnego Katowickiego (1955–*⁴),

³ W. GORISZOWSKI: *Profil biblioteki szkoły wyższej na tle potrzeb naukowo-dydaktycznych*. W: *Prace Pedagogiczne*. Pod red. A. MOŁAKA. Katowice 1973, s. 59–68.

⁴ Symbolem * oznaczono brak danych na temat ustania zatrudnienia, pełnionej funkcji czy członkostwa.

- wykładowca w Studium Nauczycielskim w Częstochowie (specjalizacja w zakresie wychowania przedszkolnego oraz kierunek filologia polska) (1959–1964),
- wykładowca w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Katowicach (ćwiczenia z zakresu pedagogiki na wydziale Filologiczno-Historycznym) (1963–1968),
- wykładowca w Katedrze Pedagogiki na Uniwersytecie Śląskim (1968–1969),
- adiunkt w Katedrze Pedagogiki w Zakładzie Pedagogiki na Uniwersytecie Śląskim (1969–*),
- docent w Wyższym Studium Nauczycielskim w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie (1971–*),
- kierownik Sekcji Nauk Pedagogicznych w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie (1972–*),
- kierownik Podyplomowego Studium dla Nadzoru Pedagogicznego (Filia Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie) oraz kierownik Zakładu Pedagogiki Pracy Kulturalno-Oświatowej w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie (1973–1974),
- zastępca dyrektora Instytutu Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (1974–1975),
- kierownik Zakładu Organizacji i Zarządzania Oświatą w Instytucie Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (od października 1976 na Wydziale Pedagogiki i Psychologii) (1974–1985),
- prodziekan na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1975–1978),
- zastępca dyrektora Instytutu Pedagogiki na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1976–1978),
- dyrektor Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1977–1978),
- dyrektor Instytutu Pedagogiki na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1978–1980),
- docent w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach (1984–1985),
- dziekan Wydziału Zamiejscowego w Piotrkowie Trybunalskim Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, dyrektor Instytutu Pedagogicznego (1990–1994),
- profesor nadzwyczajny na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Cieszynie (1990–1998).

Członkostwa:

- Związek Nauczycielstwa Polskiego (1947–*) w tym: członek Prezydium Sekcji Bibliotekarskiej przy Zarządzie Głównym ZNP (1958–*) oraz wiceprezes Sekcji Bibliotekarskiej przy zarządzie ZNP Katowice,
- Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (1955–*) w tym: przewodniczący Sekcji Czytelnictwa Dzieci i Młodzieży przy Zarządzie Okręgu SBP w Katowicach,

- członek Prezydium Wojewódzkiej Rady Postępu Pedagogicznego i Technicznego przy Kuratorium Oświaty i Wychowania w Katowicach oraz przewodniczący Komisji Postępu i Nowatorstwa Pedagogicznego (1969–*),
- członek Komisji Wydawniczej w Zakładzie Nauk Pedagogicznych oraz członek zespołu naukowo-badawczego Zakładu Kadr Kierowniczych IKN (1972–*),
- członek Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu (1973–*),
- członek Rady Społeczno-Naukowej Instytutu Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych w Katowicach (1974–*),
- członek Komisji Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (Oddział w Krakowie) (1975–*),
- członek Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Komitetu OEMP (Organizacji Wychowania Przedszkolnego – Organisation Mondiale pour l'Education Prescolaire) (1976–*).

Osiągnięcia zawodowe, nagrody, wyróżnienia, odznaczenia:

- Złota Odznaka ZNP (1966),
- Srebrna Odznaka Zasłużonego w Rozwoju Województwa Katowickiego (1967),
- Srebrny Krzyż Zasługi (1969),
- Złota Odznaka Zasłużony w Rozwoju Województwa Katowickiego (1972),
- Nagrody JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego, m.in.: za pracę naukową i dydaktyczną, za całokształt działalności (1976, 1977, 1979, 1980),
- Medal XXX-lecia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu (1980),
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1983).

Bibliografia

Przedmiotowa:

- KULIK M.: *Od Zakładu do Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2005, nr 4. <http://gazeta.us.edu.pl/node/242851> [dostęp: 12.12.2017].
- Lech Włodzimierz Goriszowski. Ekslibris Polski. Historia, sztuka, kolekcjonerstwo, popularyzacja. http://ekslibrispolski.pl/?page_id=2246 [dostęp: 12.12.2017].
- Włodzimierz Goriszowski. Akta osobowe Archiwum Filii w Piotrkowie Trybunalskim Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach; akta osobowe pracownika, sygn. arch. 71/81.
- Włodzimierz Goriszowski. Akta osobowe Archiwum Uniwersytetu Śląskiego. Sygn. 5/I/G sam.; sygn. 5/II/G sam.; sygn. 5/III/G sam.; 2/G pr. Cieszyn pr. sam.

Podmiotowa (w wyborze):

- GORISZOWSKI W.: *Wybrane zagadnienia bibliotekoznawstwa szkolnego*. Katowice 1962.
- GORISZOWSKI W.: *Biblioteki szkolne w województwie katowickim w latach 1945–1960*. Katowice 1964.
- GORISZOWSKI W.: *Czytelnictwo młodzieży szkolnej i jego wpływ na wychowanie*. Katowice 1967.
- GORISZOWSKI W.: *Książka źródłem doznań estetycznych u młodzieży*. „Chowanna” t. 4, 1971, s. 423–434.
- GORISZOWSKI W.: *Książka a wychowanie*. Katowice 1973.
- GORISZOWSKI W.: *Profil biblioteki szkoły wyższej na tle potrzeb naukowo-dydaktycznych*. W: *Prace Pedagogiczne*. Pod red. A. MOLAŁA. Katowice 1973, s. 59–68.
- GORISZOWSKI W.: *Doskonalenie systemu opieki nad uczniami uzdolnionymi*. W: *Praca z uczniem uzdolnionym w zintegrowanym systemie wychowawczym*. Red. H. GAŚSIOR. Katowice 1974, s. 254–260.
- GORISZOWSKI W.: *O nową koncepcję biblioteki szkolnej w systemie oświaty i wychowania*. „Chowanna” 1974, z. 3, s. 398–410.
- GORISZOWSKI W.: *Bibliotekarz szkolny, jego cechy osobowości a efektywność działania*. Katowice 1976.
- GORISZOWSKI W., SIEMIENIAK H.: *Aktualne problemy pedagogiczne na łamach Sovetskoj Pedagogiki w latach 1975–1977*. „Chowanna” 1977, z. 3, s. 264–269.
- GORISZOWSKI W.: *Problem nowoczesnej biblioteki szkolnej w reformowanym systemie szkolnym*. „Z Problemów Organizacji Pracy Bibliotecznej” t. 1, 1979, s. 142–152.
- GORISZOWSKI W.: *Społeczne uwarunkowania czytelnictwa nauczycieli w bibliotekach pedagogicznych*. „Kwartalnik Nauczyciela Opolskiego” 1979, nr 2, s. 29–35.
- GORISZOWSKI W.: *Pedagogiczne problemy wychowania muzycznego*. W: *Z zagadnień dydaktyki wychowania muzycznego*. Pod red. H. DANIEL-BOBRZYK. Katowice 1980, s. 21–37.
- Teoretyczne podstawy systemu zarządzania oświatą*. Pod red. W. GORISZOWSKIEGO, K. PODOSKIEGO. Katowice 1980.
- GORISZOWSKI W., PINDER A.: *Czytelnictwo a postęp techniczny*. „Problemy Postępu Technicznego” 1982, nr 4, s. 23–24.
- GORISZOWSKI W.: *Informacja naukowa w systemie dydaktycznym szkoły*. W: *Informacja naukowa a dydaktyka*. Pod red. A. JAROSZA, M. PIEZGY. Kraków 1984, s. 99–118.
- GORISZOWSKI W., KOWOLIK P.: *Teoretyczno-organizacyjne problemy pracy pozalekcyjnej i pozaszkolnej*. „Biuletyn Pedagogiczny” 1985, nr 4, s. 1–6.
- GORISZOWSKI W.: *Środowisko rodzinne województwa katowickiego jako inspirator zainteresowań czytelniczych dzieci i młodzieży oraz korzystania przez nich z bibliotek*. „Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Prace Pedagogiczne” t. 21, 1986, s. 64–73.
- GORISZOWSKI W.: *Biblioteka szkolna jako instytucja systemu oświaty i wychowania*. Warszawa 1987.
- Problemy organizacji i zarządzania oświatą*. Pod red. W. GORISZOWSKIEGO. Katowice 1987.
- GORISZOWSKI W.: *Odbiór treści telewizyjnych przez dzieci z klas początkowych*. „Studia Kieleckie” 1989, nr 3, s. 49–57.

- Podmiotowość i partnerstwo w procesie dydaktyczno-wychowawczym. (Z obrad III Zespołu Sekcji Postępu Pedagogicznego).* Red. nauk. W. GORISZOWSKI. Kielce 1989.
- GORISZOWSKI W., KOWOLIK P.: *Kierowany proces czytelnictwa studentów jako problem pedagogiczny.* „Życie Szkoły Wyższej” 1990, nr 5, s. 99–106.
- GORISZOWSKI W., KOWOLIK P.: *Z metodyki i metodologii wychowania plastycznego. Skrypt dla studentów wychowania plastycznego, nauczania początkowego oraz wychowania przedszkolnego.* Katowice 1990.
- Kwalifikacje dyrektorów szkół i innych placówek oświatowych oraz ich doskonalenie. Praca zbiorowa.* Pod red. W. GORISZOWSKIEGO, Z. RATAJKA. Warszawa 1990.
- Z problematyki organizacji oświaty. Kształcenie i przygotowanie do zawodu nauczycielskiego.* Red. nauk. W. GORISZOWSKI, K. PODOSKI. Kielce 1990.
- GORISZOWSKI W.: *Główne tendencje w kształceniu oświatowej kadry kierowniczej w latach 1929–1987 w Polsce.* „Acta Universitatis Wratislaviensis” t. 76, 1992, s. 15–38.
- GORISZOWSKI W.: *Z prac Wydziału Zamiejscowego kieleckiej WSP w Piotrkowie Trybunalskim.* „Zbliżenia Piotrkowskie. Kwartalnik Społeczno-Oświatowy” 1993, nr 1, s. 98–102.
- GORISZOWSKI W.: *Metody badań pedagogicznych z elementami statystyki.* Piotrków Trybunalski 1994.
- GORISZOWSKI W.: *Pedagogical implications of modern civilisation.* „Res Humanae” Vol. 3, 1996, s. 77–81.
- GORISZOWSKI W., OLSZEWSKI L., WRÓBLEWSKA T.: *Mechanizmy kształtowania się potrzeb zawodowych nauczycieli nauczania początkowego w środowisku wiejskim (na przykładzie województwa piotrkowskiego).* Piotrków Trybunalski 1997.
- Jean Piaget, życie i twórczość w 100. rocznicę urodzin wybitnego psychologa. Materiały z konferencji naukowej.* Red. W. GORISZOWSKI. Piotrków Trybunalski 1997.
- Teraźniejszość i przyszłość badań pedagogicznych na tle zmian w edukacji. Praca zbiorowa.* Pod red. W. GORISZOWSKIEGO, P. KOWOLIKA. Piotrków Trybunalski 1997.
- GORISZOWSKI W.: *Mechanizmy postępu i nowatorstwa pedagogicznego w Polsce w okresie transformacji ustrojowej.* „Z Doświadczeń Pedagogicznych” 1999, nr 2, s. 51–63.
- GORISZOWSKI W.: *O intensyfikację działań nauczycieli i wychowawców w aspekcie paradygmatów Unii Europejskiej.* „Nauczyciel i Szkoła” 2000, nr 1, s. 13–23.
- GORISZOWSKI W., KOWOLIK P.: *Poglądy Floriana Znanieckiego na funkcje socjologii wychowania i pedagogiki.* W: *Problemy społeczne w okresie transformacji ustrojowej.* Pod red. T. MICHALCZYKA, T. KAMIŃSKIEGO, W. SKARBKA. Piotrków Trybunalski 2004, s. 55–65.
- Badania pedagogiczne w zarysie. Skrypt dla studentów pedagogiki.* Zebrał i oprac. W. GORISZOWSKI. Warszawa 2005.
- Menedżeryzm oświatowy w teorii i praktyce. Poradnik z zakresu organizacji i kierowania w podnoszeniu efektów pracy szkoły (dla studentów pedagogiki).* Zebrał i oprac. W. GORISZOWSKI. Toruń 2008.

Opracowanie: Edyta Kosik

Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach